

sapic, ostanejo čisti, kakor rôsna kapljica, ki visi ob njihovih listkih. Zatorej gledajo také prijazno in také veselo na nas, ljubeznjivo pozdravljajoč cvetice po dolinah in dobravah, ter vabeč popotnika gori na sinje višine uživat ž njimi vred sladkosti pravega veselja.

D. Majarón.

Kako se lan pripravlja.

Gotovo ste že kdaj pozorno pogledali belo ruto ali robec. Izpoznali ste, da je stkan iz samih močnih nítí, ki se dadé razkrojiti na dvoje. Vse, kar koli je iz niti gosto spleteno ali stkanó, imenuje se tkanina.

Razločujejo se tkanine samo po vlaknu, iz katerih so stkané. Nítí so lahko svilene, bombažnaste, lanene i. dr. Pajčevina je torej tudi tkanina in sicer najtenkejša, a pajek je med živalmi tkalec, ker tké tkanine — pajčevine.

Tkanine, iz katerih se izdeluje naše perilo, sèstoji iz vlaken neke jako koristne domače rastline, ki se imenuje l a n. Iz teh vlaken se izpredejo nítí, katerim pravimo, kadar se ima iz njih delati platno, preja ali osnova. Ali mnogo dela je treba, predno je platno gotovo in tako olikano, da se more iz njega gotoviti perilo.

Lan se mora na polji sejati in nekolikokrat pridno pleti, da nežnih rastlinic ne zaduši plevel. Ravno stebelce nosi moder cvet, prav take barve je, kakor nébes. Seme je plóčato in rujavo, leskeče se, in tičí v krogljici.

Iz semena se tlačí laneno olje, ki je rabijo za svečavo.

Ko je lan dozórel, pulijo ga s korenino iz zemlje in ga razprostirajo po zemlji, da bi vsahnil. Potem ga zbirajo in drgnejo t. j. skozi železni greben ga potezajo, da se mu potrgajo glavice. Na to se močí v otépíh v vodi ali pa se razklada vrsta poleg vrste na roso, da se razpustí vez, ki spaja gorenjo skorijo z vlakni. Potem se mora sušiti bodi-si na solncu bodi-si v posebnih sušilnicah; toplota naredí skorijo krhko, da se lahko lomi in od vlaken odločí. To prelamljanje skorije imenujemo trénje, ki se godí navadno na posebnem nastroji, ki se trlica imenuje. Pezdirje je to, kar pri trenji odpada. Tréni lan se češe ali mika in sicer z nekako železno krtačo; na deski so pribite železne plóče z mnogimi špicami, po teh se lan nekolikokrat podrgne in počeše, kar skozi greben ne gre, to se zove tulje, ki se zamota v kodelje; óno predivo pa, ki je prestalo česanje, imenuje se prážnje.

v.

Razne stvari.

Drobtine.

Oblakom.

Razvedrilo se nebó,
Kam obláčki, kam obláčki,
Ste se naglo nam poskrilí?
Ste na nas se razsrdilí?
Oj pokázíte se nam!
Solnce péče,
Zemlja pòka;
Prinesite nam dežká,
Da se zmóči zémeljica,
Ki nam daje kruheka.

(Kako dolgo živí konj brez jedi in pijače.) Konj, če tudi ne dobiva dobre hrane, ipak lahko živí 25 dni, če ima le dovolj pijače. A če nema dovolj vode, živí samo 5 dni pa naj ima še tako dobro hrano. Ako se konju 10 dni ne dá vode, jednajsti dan pogine.

(Katerega dneva ne najdemo v nobenej pratiki?) Dneva naše